

L E G E

pentru modificarea și completarea Regulamentului Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797-XIII din 2 aprilie 1996

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Articol unic. – Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797-XIII din 2 aprilie 1996 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 50, art. 237), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 13:

se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) Ședințele Biroului permanent sînt deliberative cu participarea majorității membrilor săi.”

la alineatul (2), cuvintele „membrilor lui” se substituie cu cuvintele „membrilor prezenți”.

2. La articolul 22, alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Deciziile comisiei se adoptă după cum urmează:

a) deciziile privind aprobarea raportului cu privire la proiectul de act legislativ, pentru care comisia a fost selectată drept comisie sesizată în fond, privind organizarea controlului parlamentar, numirile și revocările din funcție, ridicarea imunității deputaților, organizarea concursurilor și formarea subcomisiilor se adoptă cu votul majorității membrilor săi;

b) deciziile privind organizarea dezbaterilor publice, aprobarea avizelor la proiectele de acte legislative și a avizelor consultative, inclusiv asupra inițierii sau

încheierii tratatelor internaționale, se adoptă cu votul majorității membrilor prezenți.”

3. La articolul 27, alineatul (3) se completează în final cu cuvintele „, care nu pot fi folosite ca probe în instanțele de judecată”.

4. La articolul 29 alineatul (2), după cuvintele „membrilor comisiei” se introduc cuvintele „prezenți la ședință”.

5. La articolul 31 alineatul (4):

cuvintele „pentru a da relații” se substituie cu cuvintele „pentru audieri”;

alineatul se completează în final cu textul: „Nu pot fi invitați în cadrul anchetei reprezentanții puterii judecătorești, procuraturii și ai organului de urmărire penală pentru prezentarea informațiilor ce ar putea prejudicia corectitudinea judecării cauzelor și/sau confidențialitatea urmăririi penale.”

6. Articolul 36:

alineatul (1) se completează în final cu textul: „Nu pot fi citați în cadrul anchetei reprezentanții puterii judecătorești, procuraturii și ai organului de urmărire penală pentru prezentarea informațiilor care ar putea prejudicia corectitudinea judecării cauzelor și/sau confidențialitatea urmăririi penale.”

alineatul (4) se completează în final cu textul: „Concluziile comisiei de anchetă nu afectează principiul prezumției nevinovăției.”

7. Articolul 37 se completează cu alineatul (5) cu următorul cuprins:

„(5) Cererilor de convocare a unei sesiuni extraordinare sau speciale, nu li se dă curs dacă acestea nu întrunesc condițiile prevăzute la alin. (2) și (3).”

8. Articolul 46:

la alineatul (1), după cuvintele „la cererea” se introduc cuvintele „și în baza deciziilor”, iar după cuvintele „comisii permanente,” se introduc cuvintele „la cererea” și în final alineatul se completează cu textul: „Cererea motivată de modificare și/sau completare a ordinii de zi, expusă în scris, însoțită de decizia respectivă, este transmisă președintelui ședinței pînă la începutul acesteia.”

la alineatul (2), cuvintele „limitată în timp” se substituie cu cuvintele „care nu depășește un minut”;

articolul se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins:

„(4) Nu sînt admise dezbateri și luări de cuvînt altele decît cele pe marginea ordinii de zi. Proiectele de acte legislative care nu au rapoarte, după caz, corapoarte ale comisiilor sesizate în fond nu pot fi incluse în proiectul ordinii de zi a ședințelor Parlamentului decît dacă, la propunerea Biroului permanent sau a fracțiunilor parlamentare, Parlamentul nu decide altfel.”

9. Articolul 47:

la alineatul (12), cuvintele „și adoptat” se exclud;

articolul se completează cu alineatele (13)–(15) cu următorul cuprins:

„(13) Proiectele de acte legislative incluse în ordinea de zi a ședințelor în plen ale Parlamentului, care, la expirarea legislaturii în cazul alegerilor ordinare sau anticipate, au fost lăsate fără examinare, precum și proiectele de legi aprobate în prima lectură sau cele care urmează a fi votate în lectura finală sînt trecute pe ordinea de zi a Parlamentului de următoarea legislatură.

(14) Proiectele de acte legislative înregistrate care nu au fost incluse în ordinea de zi a Parlamentului devin nule după 2 ani de la înregistrarea lor.

(15) Proiectele de acte legislative care și-au pierdut actualitatea, precum și cele rămase fără autori pot fi respinse de Parlament în baza unei liste comune, în temeiul rapoartelor comisiilor de profil.”

10. Articolul 52:

alineatul unic devine alineatul (1);

articolul se completează cu alineatul (2) cu următorul cuprins:

„(2) În cazul în care comisia permanentă sesizată în fond depășește termenul indicat la alin. (1), Președintele Parlamentului poate desemna o altă comisie permanentă sesizată în fond pentru dezbateră proiectului de act legislativ în cauză și poate propune examinarea în regim de urgență a acestuia, după elaborarea raportului comisiei respective.”

11. Articolul 58:

alineatul unic devine alineatul (1);

articolul se completează cu alineatul (2) cu următorul cuprins:

„(2) Avizul Guvernului este obligatoriu, conform prevederilor art. 131 din Constituție, la proiectele de acte legislative și la propunerile legislative sau la amendamentele care atrag majorarea sau reducerea veniturilor bugetare sau a împrumuturilor, precum și majorarea sau reducerea cheltuielilor bugetare.”

12. Articolul 60 se completează cu alineatul (5) cu următorul cuprins:

„(5) La solicitarea Președintelui ședinței sau a unei fracțiuni parlamentare, cu votul majorității deputaților aleși, unele proiecte de legi pot fi supuse dezbaterilor și adoptării în regim de urgență.”

13. La articolul 61 alineatul (4), după cuvintele „7 minute” se introduc cuvintele „pentru fracțiunile parlamentare și 5 minute pentru deputați”.

14. Articolul 63:

la alineatul (1) litera a), textul „(în cazul dezbaterii unei legi ordinare)” se exclude;

articolul se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

„(3) Proiectul actului legislativ poate fi supus dezbaterii și votării în lectura a doua (sau finală, după caz) în aceeași ședință, după votarea în prima lectură, dacă nu au parvenit amendamente care necesită examinare suplimentară. Propunerea pentru dezbaterea proiectului actului legislativ în lectura a doua sau/și în cea finală se face la solicitarea comisiei permanente sesizate în fond, a unei fracțiuni parlamentare sau a președintelui ședinței.”

15. La articolul 69 alineatul (2), după cuvintele „fiecărui amendament” se introduce textul „(după caz, a sintezei amendamentelor)”.

16. Articolul 88:

alineatul unic devine alineatul (1);

articolul se completează cu alineatele (2)–(4) cu următorul cuprins:

„(2) Înainte de procedura de vot, în caz de necesitate sau la solicitarea unei fracțiuni parlamentare, președintele ședinței verifică cvorumul care trebuie să corespundă cerințelor constituționale și legale cu privire la votarea proiectelor de

acte legislative prin intermediul dispozitivelor electronice sau prin numărarea deputaților de către numărători.

(3) Solicitarea de verificare a cvorumului din partea unei fracțiuni parlamentare este admisă doar dacă majoritatea deputaților fracțiunii respective sînt prezenți în sala de ședință.

(4) În cazul în care o fracțiune parlamentară sesizează președintele ședinței despre încălcarea procedurii de vot sau despre existența unor erori de numărare a voturilor, acesta poate propune Parlamentului anularea voturilor și/sau repetarea votării. Sesizarea despre încălcarea procedurii de vot sau despre existența unor erori de numărare a voturilor se efectuează în cadrul aceleiași ședințe.”

17. La articolul 93, alineatul unic va avea următorul cuprins:

„Pe durata procedurii de vot, deputaților nu li se oferă cuvînt, ei fiind obligați să respecte liniștea, ordinea și să se afle la locurile lor prestabilite.”

18. Articolul 102:

la alineatul (5), cuvintele „sau la propunerea unei fracțiuni parlamentare” se exclud;

articolul se completează cu alineatele (6) și (7) cu următorul cuprins:

„(6) Fiecare fracțiune parlamentară poate solicita pauze în ședința în plen cu durata de pînă la 30 de minute în vederea definitivării deciziilor politice pe marginea subiectelor incluse în ordinea de zi a ședinței. Durata cumulativă a pauzelor solicitate de o fracțiune parlamentară pe parcursul unei ședințe a plenului Parlamentului nu poate depăși 60 de minute. La depășirea acestei limite, acordarea pauzelor poate fi decisă doar prin votul majorității deputaților prezenți.

(7) Pauzele destinate convocării ad-hoc a unor grupuri de lucru sau a unor comisii parlamentare sînt stabilite prin votul Parlamentului. Durata acestora poate depăși limita stabilită la alin. (6). Prevederile prezentei norme se vor aplica și în cazul în care ședința plenară a Parlamentului nu a fost închisă și va continua în altă zi.”

19. Articolul 105:

alineatul (2) se completează în final cu textul „pentru fracțiunile parlamentare și 5 minute pentru deputați. Președintele ședinței poate limita în timp înscrierea pentru luările de cuvînt.”

alineatul (3) se completează în final cu cuvintele „și deconectează microfonul”;

articolul se completează cu alineatele (6) și (7) cu următorul cuprins:

„(6) Luarea de cuvânt poate fi limitată în timp la decizia Parlamentului, prin votul majorității deputaților prezenți.

(7) Dacă în luarea de cuvânt se face referință la o fracțiune parlamentară sau la un deputat, fracțiunea și deputatul au dreptul la replică, imediat după respectiva luare de cuvânt, care nu poate depăși 3 minute. Este interzisă replica la replică.”

20. Articolul 107 va avea următorul cuprins:

„Articolul 107. Excepții de la regulile pentru acordarea
cuvântului deputatului

(1) În afara dezbaterilor legislative sau politice în cadrul ședințelor în plen, un deputat poate, cu titlu de excepție, să facă obiecții și propuneri cu privire la chestiuni ce țin de respectarea Regulamentului.

(2) Un deputat poate solicita dreptul la replică sau la oferirea de explicații dacă, în cadrul dezbaterilor, a fost vizat de la microfonul Parlamentului.

(3) Intervențiile deputaților formulate în conformitate cu prevederile alin. (1) și (2) nu vor depăși 2 minute.

(4) În cazul în care deputatul nu se conformează prevederilor alin. (3), președintele ședinței atenționează asupra acestui fapt și deconectează microfonul.”

21. La articolul 113, alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Dezbaterile simple va avea loc la data stabilită de Biroul permanent, în termen de 14 zile lucrătoare de la depunere.”

22. La articolul 114, cuvintele „3 zile” se substituie cu cuvintele „de pînă la 7 zile lucrătoare”.

23. La articolul 122 alineatul (3), litera c) va avea următorul cuprins:

„c) conduc la amestecul în înfăptuirea justiției și în urmărirea penală;”.

24. Articolul 129 va avea următorul cuprins:

„Articolul 129. Absența deputaților de la ședințe

(1) Deputatul nu poate lipsi de la ședințele Parlamentului sau ale comisiei permanente din care face parte decât din motive întemeiate.

(2) Neparticiparea deputatului la ședința Parlamentului în legătură cu îndeplinirea unei însărcinări date de Parlament, Biroul permanent, comisia parlamentară sau de fracțiunea din care face parte, precum și de Președintele Parlamentului, se consideră absență din motive întemeiate, la fel ca și:

a) aflarea deputatului în concediu medical;
b) aflarea deputatului în concediu din motive personale;
c) neparticiparea deputatului la ședința Parlamentului sau a comisiei permanente în semn de protest la o chestiune din ordinea de zi, anunțată în ședința acestora.

(3) Absența din alte motive decât cele specificate la alin. (2) se consideră absență fără motiv întemeiat.

(4) Absența de la ședința Parlamentului a deputatului care îndeplinește o însărcinare a comisiei parlamentare sau a fracțiunii din care face parte se coordonează în prealabil cu Președintele Parlamentului.

(5) Deputatul care nu poate participa la ședință din alte motive decât cele specificate la alin. (2) lit. c) este obligat să informeze Biroul permanent prin intermediul subdiviziunii Secretariatului Parlamentului, responsabilă de asigurarea ședințelor plenare, în baza unei declarații în scris, despre cauzele care îl împiedică să participe.

(6) Biroul permanent va stabili modalitatea de evidență a prezenței deputaților la ședințele Parlamentului și ale comisiilor permanente din care aceștia fac parte.”

25. Articolul 132 se completează cu literele d¹) și d²) cu următorul cuprins:

„d¹) accesul în incinta Parlamentului și în încăperile în care se desfășoară ședințele în plen ale Parlamentului și ale organelor sale de lucru cu echipamente portabile de amplificare a sunetului și/sau cu oricare alte obiecte ce ar putea fi folosite pentru tulburarea ordinii și/sau întreruperea lucrărilor ședințelor Parlamentului;

d²) blocarea tribunelor, blocarea accesului în sala de ședințe, blocarea sau limitarea accesului la microfoane, sau crearea unor condiții de imposibilitate a continuării ședințelor plenare ale Parlamentului;”.

26. Articolul 133:

la alineatul (2), textele „lit. a)–c)” și „lit. d)–f)” se substituie, respectiv, cu textele „lit. a)–d)” și „lit. e) și f)”;

articolul se completează cu alineatele (2¹) și (6) cu următorul cuprins:

„(2¹) Deputatul este obligat să se conformeze cerințelor președintelui ședinței sau deciziei Parlamentului și să execute benevol sancțiunile aplicate.”;

„(6) Deputatul care este sancționat cu interzicerea participării la ședințele plenare pierde indemnizația și 10% din salariu pentru fiecare ședință, începând cu ziua următoare celei în care a fost aplicată sancțiunea, dar nu mai mult de 75% din salariu.”

27. Articolul 138:

la alineatul (1), litera d) se completează în final cu cuvintele „și continuă să sfideze autoritatea președintelui ședinței”;

alineatul (2) se completează în final cu textul „, , cu excepția cazului prevăzut la art. 139 alin. (4)”.

28. Regulamentul se completează cu articolul 139¹ cu următorul cuprins:

„Articolul 139¹. Executarea sancțiunilor de eliminare din sala de ședințe sau de interzicere a participării la ședințele Parlamentului

(1) În cazul în care deputatul nu execută benevol sancțiunea aplicată de Parlament în temeiul prevederilor art. 133 alin. (1) lit. e) și f), executarea se asigură de serviciul special al Parlamentului, care îndeamnă deputatul să părăsească sala de ședințe, escortându-l din sală.

(2) Neexecutarea cerințelor președintelui ședinței și ale colaboratorului serviciului special al Parlamentului de părăsire a sălii de ședințe se sancționează cu pierderea a 25% din salariu și din alte indemnizații pentru luna următoare.

(3) Oponerea de rezistență sau insultele aduse colaboratorului serviciului special al Parlamentului în legătură cu solicitarea de a părăsi sala de ședințe a

Parlamentului de către deputatul vizat se sancționează cu pierderea a 50% din salariu și din alte indemnizații pentru luna următoare.

(4) Sancțiunile prevăzute la alin. (2) și (3) se aplică de către Președintele Parlamentului.”

VICEPREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

LILIANA PALIHOVICI

Chișinău, 12 decembrie 2013.

Nr. 294.